

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľa: **A. S., Š., K.**, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa – ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **predčasný starobný dôchodok**, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 19Sd/300/2008-50 z 19. januára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. januára 2009, č.k. 19Sd/300/2008-50, **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. b/ OSP rozhodnutie odporkyne z 15. augusta 2008 č. X., ktorým rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že suma predčasného starobného dôchodku nie je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Krajský súd uviedol, že pokiaľ navrhovateľ v období od 1. septembra 1963 až do 2. augusta 1992 preukázateľne pracoval u zamestnávateľa so sídlom na území Slovenskej republiky, pričom v tomto období ani miesto výkonu jeho práce nebolo v zahraničí, nemožno mu toto obdobie klasifikovať ako dobu zamestnania v cudzine. Súčasťou dávkového spisu odporkyne je i informácia o stave individuálneho účtu poistenca k 31. decembru 2003, v ktorej vyššie uvedené obdobie nie je klasifikované ako doba zamestnania v cudzine, čo

podľa názoru súdu zodpovedá skutočnosti a listinným dokladom nachádzajúcim sa v dávkovom spise odporkyne.

Proti rozsudku krajského súdu podala odporkyňa odvolanie a žiadala prvostupňový rozsudok zmeniť a jej rozhodnutie potvrdiť. Odporkyňa poukázala na to, že na účely posúdenia nároku na predčasný starobný dôchodok bola započítaná doba poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky od 1. septembra 1995 do 31. decembra 2000 a od 3. mája 2006 do 7. novembra 2006 v počte 5 rokov a 90 dní, podľa právnych predpisov Českej republiky doba od 1. septembra 1963 do 31. júla 1995 a od 9. júla 2007 do 10. septembra 2007 v počte 31 rokov a 18 dní a podľa právnych predpisov Maďarskej republiky doba od 16. septembra 2004 do 1. augusta 2005 v počte 216 dní. Doba poistenia získaná podľa právnych predpisov Českej republiky bola započítaná na základe potvrdenia nositeľa sociálneho poistenia Českej republiky č. 500 525 352/428 z 13. júna 2008. V súlade s prílohou III nariadenia vo vzťahoch dôchodkového zabezpečenia medzi Českou republikou a Slovenskou republikou sa naďalej uplatňuje čl. 20 zmluvy medzi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálnom zabezpečení z 29. októbra 1992. Podľa čl. 20 zmluvy doby zamestnania získané pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky (pred 1. januárom 1993) sa považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ navrhovateľa sídlo ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky alebo naposledy pred týmto dňom, t.j. ku dňu 31. decembra 1992. Z potvrdenia nositeľa sociálneho poistenia Českej republiky, ako aj zo žiadosti o predčasný starobný dôchodok z 27. decembra 2007 jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ ku dňu 31. decembra 1992 bol zamestnaný u zamestnávateľa **P., a.s. P. so sídlom na území Českej republiky**.

S poukazom na čl. 46 ods. 2 nariadenia odporkyňa na účely posúdenia nároku na predčasný starobný dôchodok je povinná započítať aj obdobie dôchodkového poistenia získané navrhovateľom pred 1. januárom 1993 ako dobu dôchodkového poistenia získanú podľa právnych predpisov Českej republiky. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa postupovala správne, keď na účely nároku na predčasný starobný dôchodok obdobie dôchodkového poistenia získané navrhovateľom pred 1. januárom 1993 hodnotila na základe potvrdenia nositeľa sociálneho poistenia Českej republiky č. 500 525 352/428 z 13. júna 2008, ako doby dôchodkového poistenia získané navrhovateľom podľa právnych predpisov Českej republiky.

Nemožno preto podľa názoru odporkyne vyhovieť požiadavke navrhovateľa, že odporkyňa mala dobu dôchodkového poistenia pred 1. januárom 1993 hodnotiť ako dobu poistenia získanú podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Vzhľadom na skutočnosť, že doba poistenia získaná pred 1. januárom 1993 sa považuje za dobu dôchodkového poistenia získanú podľa právnych predpisov Českej republiky, nemožno pri určení sumy predčasného starobného dôchodku prihliadať na zárobky počas nej získané. Odporkyňa poznamenala, že doba poistenia získaná pred 1. januárom 1993, ako aj zárobky budú zohľadnené pri určení dôchodkovej dávky podľa právnych predpisov Českej republiky. Podľa odporkyne navrhovateľovi nevznikol nárok na predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že teoretická suma predčasného starobného dôchodku **3621 Sk mesačne**, t.j. suma predčasného starobného dôchodku určená s prihliadnutím na všetky doby dôchodkového poistenia, nie je vyššia ako suma 6156 Sk mesačne, t.j. nie je vyššia ako 1,2 násobok životného minima ku dňu 27. decembra 2007.

Navrhovateľ žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd v nadväznosti na obsah odvolania odporkyne uvádza, že skutkové a právne závery uvedené v odvolaní nie sú obsiahnuté v dôvodoch preskúmaného rozhodnutia a ako také nemohli byť navrhovateľom ani vecne (skutkovo a právne) v opravnom prostriedku namietané. Dôvod zrušenia rozhodnutia odporkyne podľa názoru odvolacieho súdu preto spočíva aj v nedostatku relevantných dôvodov rozhodnutia, vysvetľujúcich nespornú skutočnosť, že napriek temer 37 rokom dôchodkového poistenia navrhovateľovi nevznikol nárok na dostatočnú (zákonom predpokladanú) výšku predčasného starobného dôchodku. Vysvetlenie tejto skutočnosti v súvislosti so samotným výpočtom výšky teoretickej dávky prináleží odporkyni a súd môže jej rozhodnutie len preskúmať.

Odvolací súd súčasne pre ďalšie konanie upriamuje pozornosť odporkyne na skutočnosť, že v preskúmanom rozhodnutí používa pojem „doby poistenia získané podľa právnych predpisov Českej republiky“ bez ohľadu na to, či ide o doby poistenia podľa zákona č. 100/1988 Zb. do 31. decembra 1992 rovnako platné na celom území ČSFR (spoločného štátu) alebo doby po 1. januári 1993. Odporkyňa bez zreteľa na uvedenú skutočnosť

rozhodovala s použitím čl. 46 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, pričom sa nevysporiadala v prvom rade so znením ustanovenia § 67 zákona a nevypočítala teoretickú sumu predčasného starobného dôchodku, na ktorú by mal navrhovateľ nárok pokiaľ by sa posudzoval len podľa právnych predpisov účinných v Slovenskej republike. Odporkyňa pritom nezvážila, že navrhovateľ odpracoval podstatnú dobu u zamestnávateľa na území Slovenskej republiky. Pre účely predčasného starobného dôchodku, ktorý mu patrí len podľa predpisov Slovenskej republiky, mu nositeľom poistenia v zmysle čl. 20 Zmluvy nemôže byť zhodnotená. Ide o nový dávkový nárok, v čase uzavretia Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou neznámy. Navrhovateľ žiada o priznanie dávky podľa § 67 zákona č. 461/2003 Z.z. a spĺňa podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom stanovené podmienky. Celková doba poistenia, na území spoločného štátu, do 31. decembra 1992, musí byť pre účely predčasného starobného dôchodku zhodnotená nositeľom poistenia v Slovenskej republike, keďže pre tieto účely v Českej republike zhodnotená byť nemôže. Iný postup by znamenal zjavnú diskrimináciu navrhovateľa (čl. 12, čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky).

Aj z týchto dôvodov považuje odvolací súd zrušenie rozhodnutia odporkyne a vrátenie veci na nové konanie za dôvodné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová